

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

Deklaracja środowiskowa EMAS

Katowice, 2023 rok

SPIS TREŚCI

	Strona
1. INFORMACJE OGÓLNE I OPIS DZIAŁALNOŚCI	3
1.1. Informacje ogólne	3
1.1.1. Nazwa i adres	3
1.1.2. Liczba zatrudnionych	3
1.1.3. Członkowie Zarządu	3
1.1.4. Członkowie Rady Nadzorczej	3
1.1.5. Przedstawiciel Kierownictwa	3
1.2. Opis działalności	3
2. POLITYKA ŚRODOWISKOWA	7
3. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO	8
4. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE	11
4.1. Aspekty bezpośrednie	11
4.2. Aspekty pośrednie	12
5. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE	13
5.1. Cele i zadania odnoszące się do aspektów bezpośrednich	13
5.2. Cele i zadania odnoszące się do aspektów pośrednich	14
6. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ	22
6.1. Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami bezpośrednimi	23
6.2. Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami pośrednimi	26
6.2.1. Struktura wpływów i wydatków	26
6.2.2. Kierunki finansowania zadań	29
6.2.3. Efekty ekologiczne	31
6.2.4. Wspieranie organizowania w województwie śląskim systemów zarządzania środowiskowego	32
7. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO	33

1. INFORMACJE OGÓLNE I OPIS DZIAŁALNOŚCI

1.1. Informacje ogólne

1.1.1. Nazwa i adres:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach

ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice (lokalizacja 1 – podstawowa)
tel.(+48 32) 60 32 200, 60 32 300; fax (+48 32) 25 10 406

ul. Wita Stwosza 2, Katowice (lokalizacja 2)
ul. Jana III Sobieskiego 7, Częstochowa (lokalizacja 3 – punkt informacyjny)
ul. Legionów 57, Bielsko-Biała (lokalizacja 4 – punkt informacyjny)

e-mail: biuro@wfosigw.katowice.pl www.wfosigw.katowice.pl

1.1.2. Liczba zatrudnionych – 243 osoby (stan na koniec 2022 r.)

1.1.3. Członkowie Zarządu:

Tomasz Bednarek – Prezes Zarządu,
Adam Lewandowski – Zastępca Prezesa Zarządu
(stan od 03.09.2018 r.)

1.1.4. Członkowie Rady Nadzorczej:

Maciej Mucha – Przewodniczący, Katarzyna Stachowicz – Wiceprzewodnicząca,
Krzysztof Piekarczyk, Roman Kusz, Jacek Falfus
(stan od 03.03.2023 r.)

Maciej Mucha – Przewodniczący, Jan Kawulok – Wiceprzewodniczący,
Krzysztof Piekarczyk, Roman Kusz, Jacek Falfus
(stan od 01.05.2020 r. do 03.03.2023 r.)

1.1.5. Przedstawiciel Kierownictwa:

Funkcję Pełnomocnika Zarządu ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania, jako przedstawiciela najwyższego kierownictwa, pełni Zbigniew Wieczorek, którego uprawnienia i obowiązki ustalono na podstawie wymagań Rozporządzenia (WE) Nr 1221/2009 (EMAS) - Zał. II-B.2. oraz międzynarodowych norm w wydaniu polskim: PN EN ISO-14001:2015, PN EN ISO-9001:2015. Pełnomocnik upoważniony jest do kontaktów w sprawach związanych z działalnością środowiskową Funduszu (tel. +48 32 60 32 250, z.wieczorek@wfosigw.katowice.pl).

1.2. Opis działalności

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach jest samorządową osobą prawną w rozumieniu ustawy o finansach publicznych (status do końca 2009 r. - wojewódzki fundusz celowy). Podstawą prawną jego funkcjonowania jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 roku, poz. 2556 z późn. zm.). Fundusz jako instytucja ochrony środowiska działa w ramach systemu finansowania ochrony środowiska w Polsce, w którym aktualnie funkcjonują:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Do końca 2009 roku istniały także powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zadania których przejęły odpowiednio powiaty i gminy.

Środki finansowe Funduszu przeznacza się na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w województwie śląskim. Fundusz stanowi więc istotny instrument wspomagający realizację polityki środowiskowej w województwie.

Fundusz, którego przychody stanowią m. in. środki z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i kar za naruszanie warunków tego korzystania, zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska (*Art. 400a ust. 1 pkt 2, 2a, 5-9a, 11-22 i 24-42*) może przeznaczać swoje środki na finansowanie zadań inwestycyjnych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, a ponadto m.in. na monitoring środowiska, edukację ekologiczną, ochronę przyrody i urządzenie terenów zieleni, profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach przekroczeń norm ochrony środowiska oraz na prace badawcze.

Fundusz jest największym wojewódzkim funduszem ochrony środowiska, skala problemów ekologicznych na terenach, które obsługuje jest też nieporównywalna do problemów innych regionów w tej dziedzinie.

Fundusz pełni istotną rolę we wdrażaniu regionalnej polityki ochrony środowiska. Dofinansowanie zadań przez Fundusz następuje na zasadach i warunkach określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska, z uwzględnieniem „Strategii działania WFOŚiGW w Katowicach” opracowanej zgodnie z „Polityką Ekologiczną Państwa 2030” oraz „Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego – Śląskie 2020+” i w oparciu o „Program ochrony środowiska Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024 ”.

Fundusz jest instrumentem finansowym realizacji polityki ekologicznej województwa, a podstawowymi dokumentami operacyjnymi, na podstawie których dofinansowuje zadania są:

- lista przedsięwzięć priorytetowych;
- kryteria wyboru przedsięwzięć;
- zasady udzielania dofinansowania;
- plan działalności / plan finansowy.

Powyższe dokumenty powstają i są realizowane w ramach funkcjonującego w Funduszu Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskowego (ZSZ).

Dokumenty te są szeroko udostępniane klientom zewnętrznym - potencjalnym wnioskodawcom, w tym publikowane są na stronie internetowej Funduszu (www.wfosigw.katowice.pl).

Dofinansowanie zadań następuje w formie zwrotnej i bezzwrotnej.

Finansowanie zwrotne to:

- pożyczki udzielone przez Fundusz;
- linie kredytowe obsługiwane przez banki.

Finansowanie bezzwrotne to:

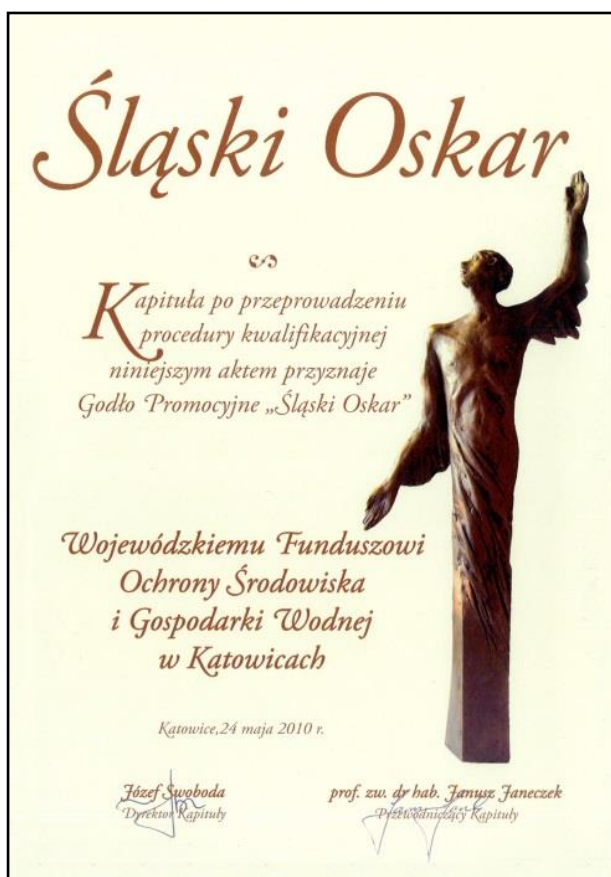
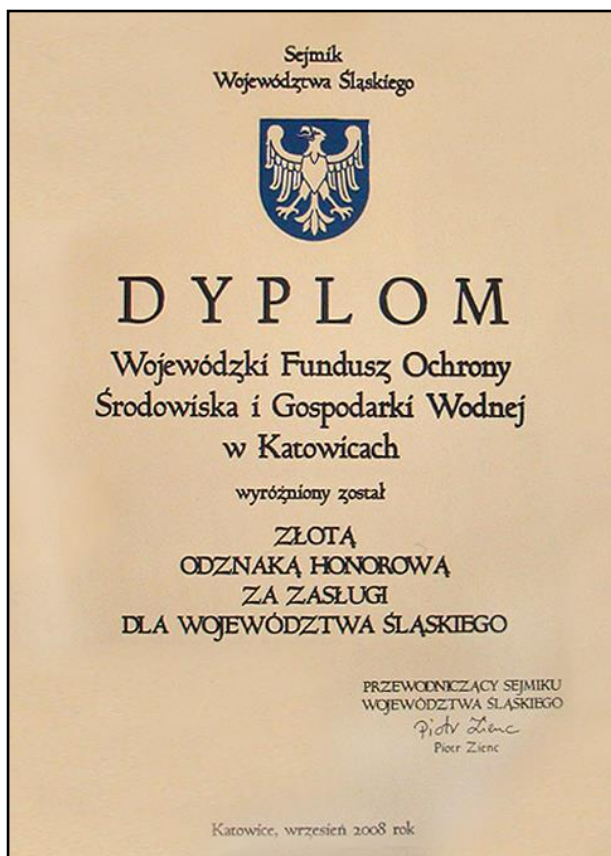
- dotacje i dopłaty do oprocentowania kredytów udzielanych przez banki;
- przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym;
- częściowe umorzenia pożyczek;
- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Organami Funduszu są:

- **Rada Nadzorcza [5 osobowa]**, powoływana i odwoływana przez ministra właściwego do spraw klimatu, w skład której wchodzi: przewodniczący rady wyznaczony przez ministra; wiceprzewodniczący rady wyznaczony przez sejmik województwa; członkowie rady wyznaczeni: przez ministra spośród przedstawicieli nauki lub organizacji pozarządowych, przez Zarząd NFOŚiGW i przez wojewodę.
- **Zarząd [1-2 osobowy]**: powoływany i odwoływany przez Zarząd Województwa Śląskiego na wniosek Rady Nadzorczej Funduszu.

Obsługę techniczno-organizacyjną zapewnia Organom **Biuro Funduszu** z siedzibą w Katowicach.

Działalność Funduszu jest wysoko oceniana przez klientów zewnętrznych i wewnętrznych, co potwierdzają prowadzone badania ich satysfakcji oraz liczne dowody w postaci nagród i wyróżnień. Fundusz uzyskał w 2004 roku Śląską Nagrodę Jakości, w 2008 roku Złotą Odznakę za Zasługi dla Województwa Śląskiego oraz tytuł „Firma roku 2008 na Śląsku” w kategorii *instytucja wspierająca gospodarkę* – przyznawany przez Śląskie Stowarzyszenie Menedżerów, a w 2009 roku Laur „Ekoprzyjaźni 2009” miesięcznika Ekonatura. W 2010 roku Funduszowi przyznano Statuetkę Śląskiego Oskara. Nagroda ta przyznawana jest z inicjatywy Wydawnictwa Goniec Górnośląski i Uniwersytetu Śląskiego osobom, firmom i samorządom, które swą pracą i umiejętnościami przyczyniają się do tworzenia nowego oblicza województwa śląskiego jako nowoczesnego, silnego gospodarczo, naukowo i kulturowo regionu. W 2011 roku Fundacja Ekologiczna „Arka” przyznała Funduszowi Nagrodę Dobrych Uczynków, za otwartość i gotowość wspierania działań proekologicznych w regionie, a Klub GAJA wyróżnił Fundusz swą coroczną nagrodą „Współodczuwania”. W 2012 roku Fundusz otrzymał nagrodę „Phoenix Sariansis”. W listopadzie 2013 roku Fundusz jako jedyny z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska został zaproszony do wzięcia udziału w inauguracji polskiej edycji międzynarodowej inicjatywy Organizacji Narodów Zjednoczonych - pn. „Caring for Climate”. Było to jedno z ważniejszych wydarzeń związanych z odbywającym się w Warszawie szczytem klimatycznym. W 2015 roku Fundusz został uhonorowany specjalnym wyróżnieniem od Komisji Europejskiej z okazji 20-lecia EMAS a także przyznawaną jest przez Radę Polskiej Izby Ekologii odznaką honorową "Za zasługi dla zrównoważonego rozwoju". W grudniu 2018 roku, podczas odbywającej się w Katowicach 24 Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (COP 24) Fundusz otrzymał przyznany przez Ministra Środowiska i Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska Jubileuszowy Certyfikat EMAS. W 2021 roku Fundusz został wyróżniony przez Komisję Europejską jubileuszowym certyfikatem EMAS dla najdłużej działających organizacji zarejestrowanych w Europejskim Systemie Ekozarządzania i Audytu.

2. POLITYKA ŚRODOWISKOWA

W wyniku identyfikacji znaczących aspektów środowiskowych opracowana została i przyjęta przez Zarząd *Polityka środowiskowa* Funduszu, odnosząca się zarówno do aspektów pośrednich jak i bezpośrednich, chociaż te ostatnie mają charakter umiarkowany, a ich nadzorowanie ma na celu między innymi służyć przykładem klientom zewnętrznym w jaki sposób można troszczyć się o stan środowiska.

POLITYKA ŚRODOWISKOWA

Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach jest świadomy ograniczonego zakresu oraz skali bezpośredniego wpływu *Funduszu* na środowisko. Jako wiodąca instytucja finansująca przedsięwzięcia proekologiczne w województwie śląskim wspieramy wdrażanie regionalnej polityki środowiskowej obejmujące między innymi osiąganie wymaganych standardów jakości środowiska. W tym celu wspomagamy preferencyjnym dofinansowaniem przedsięwzięcia dotyczące ochrony powietrza, wody i powierzchni ziemi, gospodarki odpadami i wodnej, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody i inne, zgodnie z celami i priorytetami, zapisanymi w wojewódzkim programie ochrony środowiska. W ten sposób poprzez pośrednie aspekty środowiskowe wnosimy swój wkład w stałą poprawę stanu środowiska w województwie śląskim i systematyczne podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Dążymy również do ciągłego zmniejszania negatywnego wpływu *Funduszu* na środowisko poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska i zapobieganie zanieczyszczeniom. Działania nasze prowadzimy w sposób zorganizowany i zintegrowany z polityką jakości, w ramach obowiązujących wymagań prawnych w zakresie ochrony środowiska i innych. W tym celu wdrożyliśmy system zarządzania środowiskowego kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz wymaganiami międzynarodowej normy *PN-EN ISO 14001:2015* oraz *Rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 dopuszczającego dobrowolny udział organizacji w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS)*.

Ciągle doskonalimy nasz system zarządzania środowiskowego. Oprócz doskonalenia planu działalności, listy priorytetowych przedsięwzięć, zasad i kryteriów preferencyjnego dofinansowywania zadań poprawiających stan środowiska w województwie, zwracamy uwagę na stałe ograniczanie negatywnego wpływu *Funduszu* na środowisko, związanego z następującymi bezpośrednimi aspektami środowiskowymi: wytwarzaniem odpadów z makulatury, odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, tonerów oraz odpadów niebezpiecznych w postaci zużytych świetlówek, baterii i części sprzętu elektrycznego i elektronicznego, a także zużycia gazu i energii elektrycznej, zużycia wody i zrzutu ścieków, zagrożenia wystąpienia awarii infrastruktury oraz emisji gazów z kotłowni i samochodów służbowych.

Staramy się włączać pracowników do identyfikacji i doskonalenia efektów działalności środowiskowej *Funduszu* oraz poszerzać wiedzę dotyczącą konieczności ochrony środowiska nie tylko wśród pracowników, ale również utrzymywać komunikację w sprawach dotyczących naszych aspektów środowiskowych z naszymi klientami, którymi są między innymi jednostki administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorcy, instytucje, organizacje pozarządowe i inne podmioty a także mieszkańcy regionu. *Polityka Środowiskowa Funduszu* jest znana, realizowana przez naszych pracowników i publicznie dostępna.

PREZES ZARZĄDU
/-/ Tomasz Bednarek

Katowice, czerwiec 2023 roku

3. OPIS SYSTEMU ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO

W WFOŚiGW w Katowicach funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania (ZSZ), spełniający wymagania międzynarodowych norm ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, Rozporządzenia (WE) nr 1221/2009 w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we wspólnocie (EMAS) - zmienionego Rozporządzeniem (UE) nr 2017/1505 i Rozporządzeniem (UE) nr 2018/2026, oraz Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym (SPZK).

Potwierdzeniem wdrożenia systemu i spełniania przez Fundusz wymagań ISO 9001, ISO 14001 i SPZK jest uzyskanie certyfikatu wydanego przez niezależną jednostkę certyfikującą w zakresie:

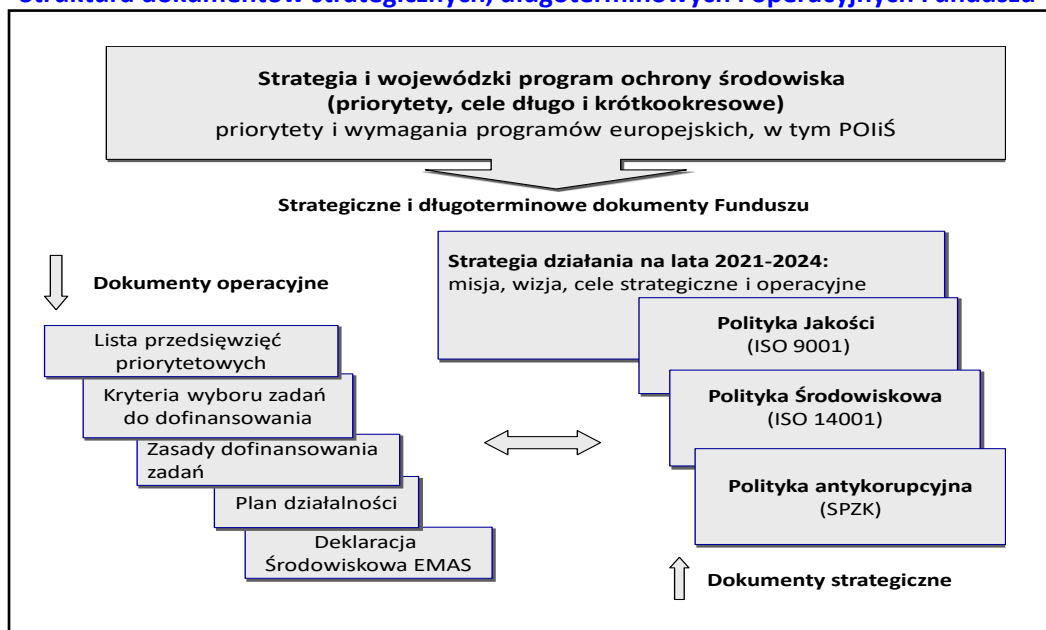
„Gromadzenie i gospodarowanie środkami finansowymi, z ich przeznaczeniem na dofinansowanie przedsięwzięć proekologicznych, poprawiających stan środowiska w województwie śląskim”,

natomiast spełnianie wymagań EMAS potwierdza wpis do krajowego rejestru EMAS dokonany przez Ministra Środowiska w dniu 31.01.2007 r. pod numerem: [PL 2.24-002-6](#), potwierdzony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w 2022 roku. Zakres systemu podlegającego weryfikacji na zgodność z EMAS jest tożsamy z zakresem Zintegrowanego Systemu Zarządzania i obejmuje cały obszar działalności (klasyfikacja NACE/PKD – 64 92 Z) i wszystkie obiekty (wymienione w p. 1.1.1.).

Fundusz, działając w ramach wyznaczonych przez ustawę Prawo ochrony środowiska, kreuje swoje dokumenty strategiczne i operacyjne - w taki sposób, by dofinansowywać zadania związane z pośrednimi aspektami środowiskowymi, zgodne z priorytetami i celami zapisanymi w strategii i programie ochrony środowiska województwa śląskiego. Funkcjonujący w Funduszu System Zarządzania Środowiskowego (SZŚ) jest częścią ZSZ i pozwala dofinansowywać zadania związane z pośrednimi aspektami środowiskowymi ze środków własnych oraz z innych źródeł i programów, w tym europejskich, a także pełnić rolę Instytucji Wdrażającej w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ).

Sterowanie operacyjne związane z systemem zarządzania środowiskowego dotyczy całego obszaru działalności Funduszu, realizowanej w poszczególnych lokalizacjach (p. 1.1.1.), jednak większość działań prowadzona jest w biurze podstawowym (L1), gdzie zarządzane są poszczególne parametry środowiskowe dla całej instytucji. Pozostałe lokalizacje (L2, L3 i L4) umiejscowione są w wynajmowanych pomieszczeniach w budynkach biurowych, w związku z czym część bezpośrednich aspektów środowiskowych nie jest tam w pełni uwzględniana (szczegóły w p. 6.1.). Pracownicy zespołów mających siedzibę w lokalizacji L2 część swoich zadań wykonują w biurze podstawowym (posiedzenia organów Funduszu, konferencje, narady, spotkania z beneficjentami itp.). W lokalizacjach L3 i L4 prowadzone są punkty informacyjne Programu „Czyste powietrze”.

Struktura dokumentów strategicznych, długoterminowych i operacyjnych Funduszu

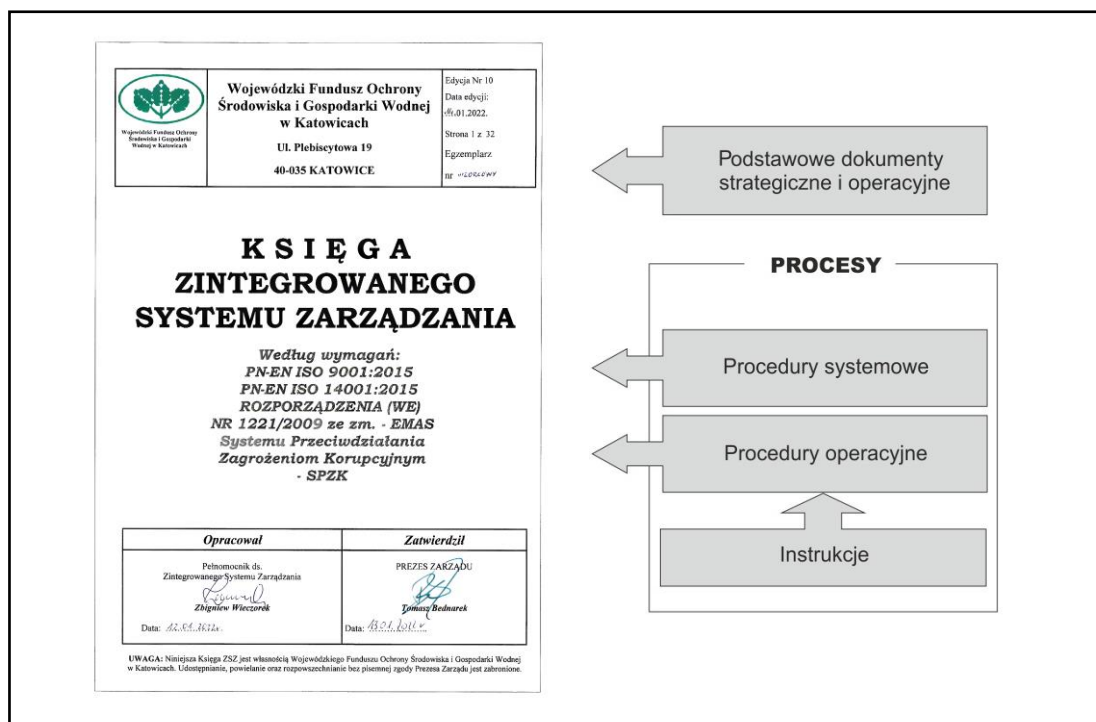

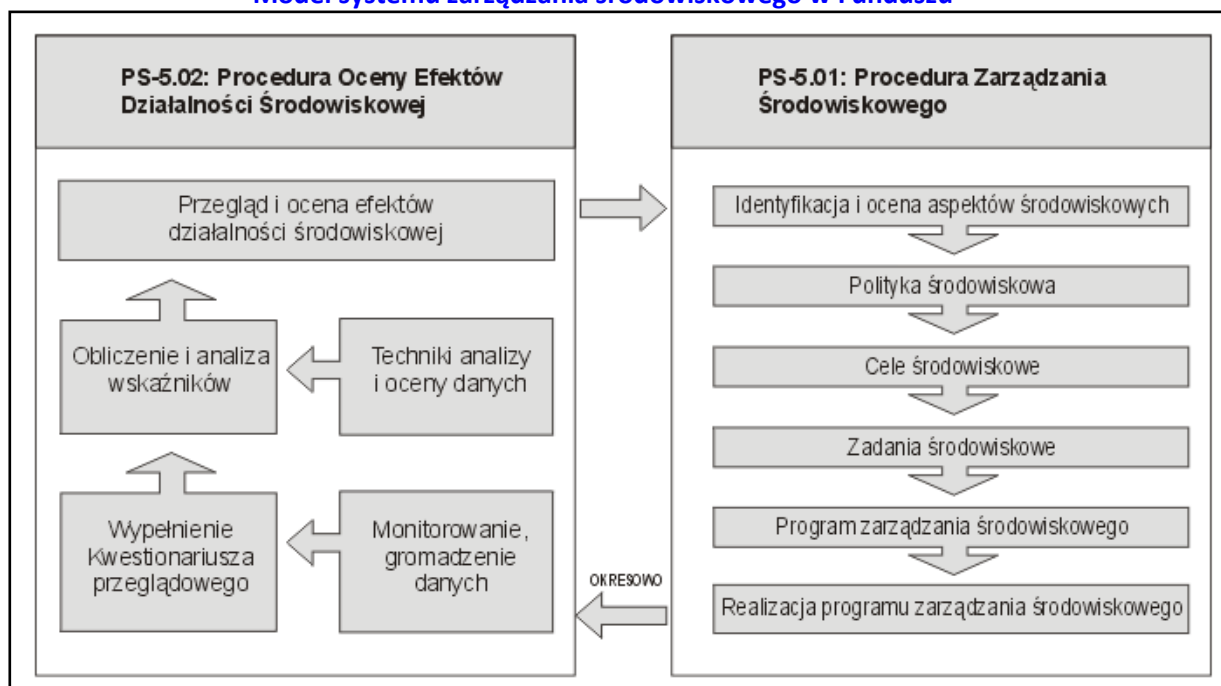
Podstawowym dokumentem ZSZ jest Księga Zintegrowanego Systemu Zarządzania. Opisano w niej wszystkie realizowane przez Fundusz procesy. Spis treści Księgi ZSZ wynika z normy ISO 9001. Tam gdzie jest to wymagane przez normy ISO 9001, ISO 14001, rozporządzenie EMAS, SPZK, przepisy prawa lub specyficzne wymagania np. POLIŚ, tryb postępowania w obrębie poszczególnych procesów jest uszczegóławiany w procedurach i szczegółowych instrukcjach.

Struktura dokumentacji Zintegrowanego Systemu Zarządzania

System Zarządzania Środowiskowego opisano za pomocą dwóch podstawowych procedur systemowych realizujących wymagania EMAS i ISO 14001 oraz zintegrowano z systemem zarządzania jakością.

Model systemu zarządzania środowiskowego w Funduszu

 Nr Certyfikatu
NC-0633

CERTYFIKAT

Przyznany Organizacji:

 **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

ul. Plebiscytowa 19
40-035 Katowice

Druga lokalizacja: ul. Wita Stwosza 2
40-036 Katowice

Punkty informacyjne programu „Czyste powietrze“:
ul. Legionów 57 43-300 Bielsko-Biała
ul. Jana III Sobieskiego 7 42-200 Częstochowa

Biurowo Certyfikacji Systemów Zarządzania Pociągłego Rejestru Statków S.A., ul. gen. Józefa Hallera 126, 80-416 Gdańsk, zaświadczając, że Zintegrowany System Zarządzania obejmujący System Zarządzania Jakością oraz System Zarządzania Środowiskowego wyżej wymienionej organizacji został oceniony i stwierdzono jego zgodność z wymaganiami:

ISO 9001:2015
ISO 14001:2015

Zakres certyfikacji:

**GROMADZENIE I GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI FINANSOWYMI,
Z ICH PRZEZNACZENIEM NA DOFINANSOWANIE PRZEDSIĘWZIĆ PROEKOLOGICZNYCH,
POPRAWIAJĄCYCH STAN ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM**

Pierwsze wydanie Certyfikatu: 05.06.2015
Certyfikat jest ważny do: 04.06.2024

Gdańsk, 05.06.2021

AC 014
OMS, EMS
Dyrektor Biura Certyfikacji
Michał Chudziński

www.prs.pl

CERTYFIKAT

Nr 1/SA/2021

Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym

Zaświadczając, że

**Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach
ul. Plebiscytowa 19, 40-035 Katowice**

w zakresie

Gromadzenia i gospodarowania środkami finansowymi, z ich przeznaczeniem na dofinansowanie przedsięwzięć proekologicznych, poprawiających stan środowiska w województwie śląskim

spełnia wymagania

Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym*
na co dowodu dostarczył audyt przeprowadzony przez KJG BLCR
w dniu 1 czerwca 2021 r.

Warunkiem utrzymania ważności certyfikatu jest spełnianie wymagań SPEZK*
i Umowy WF/04/Z/A/Z/A/2021 z dnia 19.03.2021 r.

Data wydania niniejszego certyfikatu: 14 czerwca 2021 r.
Data wydania pierwszego certyfikatu: 22 października 2015 r.
Data ważności niniejszego certyfikatu: 13 czerwca 2024 r.

Zbigniew Sokółowski Marek Bielański

Zastępca Dyrektora Biura KJG BLCR Zastępca Dyrektora Generalnego KJG

Wymagania SPEZK zatwierdzone do stosowania w kwietniu 2014 r.
Krajowa Izba Gospodarcza Biuro Legalizacji, Certyfikacji i Kamietów AIA 00-074 Warszawa, ul. Trębacka 4,
tel. +48 22 630 97 12 www.kjg.pl

Warszawa, 14 czerwca 2021 r.

CERTYFIKAT

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska zaświadczając, że

**Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Katowicach:**

spełnia wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzenia i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylającego rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE, czyli:

- utrzymuje system zarządzania środowiskowego,
- ocenia i doskonali efekty działalności środowiskowej,
- dostarcza informacje społeczeństwu i innym zainteresowanym stronom.

W związku z powyższym organizacja została wpisana do rejestru krajowego pod numerem

PL 2.24-002-6

i jest uprawniona do stosowania logo EMAS.

Jej system zarządzania środowiskowego oraz deklaracja środowiskowa podlegają kontroli i zatwierdzeniu przez akredytowanego weryfikatora środowiskowego.

GENERALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA

Ważność certyfikatu jest ważna w okresie, kiedy organizacja jest wpisana w krajowy rejestr organizacji zarejestrowanych w systemie ek zarządzenia i audytu (EMAS)

4. ASPEKTY ŚRODOWISKOWE

Z działalnością Funduszu wiążą się zarówno bezpośrednie jak i pośrednie aspekty środowiskowe. Aspekty te są identyfikowane i nadzorowane w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskowego zgodnie z procedurami „Zarządzanie środowiskowe” i „Ocena efektów działalności środowiskowej”. Aspekty pośrednie korelują z priorytetami przyjętymi w „Strategii działania WFOŚiGW w Katowicach” i uznano je za **znaczące**, natomiast aspekty bezpośrednie oceniano metodą punktową: „zgodność z prawem” (istnienie stosownych przepisów w dziedzinie środowiska i ich wymagań - przy skali 0-3); „szkodliwość dla środowiska” (w tym możliwość wyrządzenia szkód w środowisku; wrażliwość środowiska; wielkość, liczbę, częstotliwość i odwracalność aspektu lub wpływu - przy skali 1-3) oraz „możliwość wpływu na aspekt” (przy skali 1-2). Uznano aspekt który osiągnął sumę punktów równą 8 jako znaczący, 5-7 jako umiarkowany, natomiast 1-4 jako nieistotny.

Identyfikacja i stosowanie wymagań prawnych odbywają się w oparciu o obowiązujące w Funduszu procedury (każda procedura obejmuje odnoszące się do danego zakresu regulacji przepisy prawne), zgodnie z Regulaminem organizacyjnym i Kartami stanowiskowymi. Wzory wniosków stosowane w Funduszu zawierają odniesienie do obowiązujących regulacji prawnych, a mające zastosowanie wymagania prawne ujęto w formie rejestru (zawierającego nawiązanie także do wiążących Fundusz umów i porozumień). Do działalności Funduszu nie mają zastosowania zezwolenia, pozwolenia i limity.

Fundusz prowadzi swoją działalność zgodnie z prawem. Ocena zgodności z wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska przeprowadzana jest w ramach ZSZ w odniesieniu do zidentyfikowanych i ocenionych aspektów środowiskowych, podczas realizowanego corocznie przeglądu środowiskowego, którego rezultaty są jednym z elementów wejściowych podczas przeglądu systemu przez kierownictwo. Zgodność z prawem sprawdzana jest okresowo przez instytucje kontrolujące (np. NIK, UKS) a także monitorowana poprzez realizację cyklicznych auditów.

4.1. Aspekty bezpośrednie

Zarząd świadomy jest ograniczonego zakresu oraz skali bezpośredniego wpływu Funduszu na środowisko, jednakże dąży do ciągłego jego zmniejszania poprzez oszczędne i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska. Działania te prowadzone są w sposób zorganizowany i zintegrowany z polityką jakości oraz środowiskową, w ramach obowiązujących przepisów prawnych. W procesie doskonalenia systemu zarządzania Zarząd koncentruje się na stałym ograniczaniu negatywnego wpływu Funduszu na środowisko, związanego z następującymi aspektami środowiskowymi, które oceniono jako aspekty umiarkowane lub nieistotne:

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	
funkcjonowanie biura Funduszu, eksploatacja budynków i urządzeń	
aspekt środowiskowy	wpływ środowiskowy
wytwarzanie odpadów komunalnych	obciążenie środowiska odpadami, zajmowanie terenów na składowiska odpadów, utrata bioróżnorodności
wytwarzanie odpadów z makulatury, odpadów szklanych, z tworzyw sztucznych i metali, bioodpadów	zmniejszenie ilości odpadów na składowiskach, ponowne wykorzystanie surowców
Wytwarzanie odpadów – zużyty sprzęt elektryczny / biurowy, baterie, tonery i kartridże	odzysk surowców i materiałów, zmniejszenie zapotrzebowania na surowce

wytwarzanie odpadów niebezpiecznych w postaci świetlówek oraz części sprzętu elektrycznego	unieszkodliwianie materiałów niebezpiecznych, odzysk surowców i materiałów, zmniejszenie zapotrzebowania na surowce, zubożenie zasobów i powierzchni ziemi
zużycie gazu	zużycie zasobów naturalnych, zmiany klimatu, efekt cieplarniany, zubożenie warstwy ozonowej
zużycie wody i zrzut ścieków	zużycie zasobów naturalnych, obciążenie oczyszczalni
zużycie energii elektrycznej	zużycie zasobów naturalnych, emisje do powietrza, w tym gazy cieplarniane
emisja gazów z kotłowni i samochodów	zanieczyszczenie powietrza, emisje gazów i pyłów, efekt cieplarniany, zużycie materiałów i płynów eksploatacyjnych
zagrożenie wystąpienia awarii	ewentualne zanieczyszczenie środowiska

4.2. Aspekty pośrednie

Jako instytucja finansująca przedsięwzięcia proekologiczne o charakterze inwestycyjnym jak i pozainwestycyjnym na terenie województwa śląskiego Fundusz pośrednio wpływa na zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko związanego z następującymi aspektami środowiskowymi, odpowiadającymi obszarom priorytetowym Funduszu:

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI Dofinansowanie przedsięwzięć proekologicznych	
obszar priorytetowy (aspekt środowiskowy)	wpływ środowiskowy
Ochrona wód, adaptacja do zmian klimatu i gospodarka wodna	Zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, poprzez wzrost liczby osób korzystających z oczyszczalni ścieków. Zmniejszenie liczby osób zagrożonych powodzią, poprzez inwestycje w infrastrukturę.
Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	Ograniczenie obciążenia środowiska odpadami, zmniejszenie ilości odpadów na składowiskach, przetwarzanie i odzysk surowców i materiałów, zmniejszenie zapotrzebowania na surowce, unieszkodliwianie materiałów niebezpiecznych. Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo.
Ochrona atmosfery i ochrona przed hałasem	Zmniejszenie emisji gazów i pyłów do atmosfery. Ograniczenie strat energii. Poprawa stanu akustycznego środowiska.
Ochrona przyrody	Rozwój systemu obszarów chronionych, zachowanie bioróżnorodności.
Edukacja ekologiczna	Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa.

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	
Dofinansowanie przedsięwzięć proekologicznych	
obszar priorytetowy (aspekt środowiskowy)	wpływ środowiskowy
Zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom środowiska	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ewentualnego zanieczyszczenia środowiska.
Zarządzanie środowiskowe w regionie	Skuteczna realizacja polityki ekologicznej w regionie.
Profilaktyka zdrowotna	Zmniejszenie zagrożenia zdrowia dzieci na skutek zanieczyszczenia środowiska.

Fundusz wspiera preferencyjnym dofinansowaniem przedsięwzięcia dotyczące ochrony środowiska. W ten sposób Fundusz wywiera wpływ i wnosi swój wkład w stałą poprawę stanu środowiska w województwie śląskim i systematyczne podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Powyższe aspekty Fundusz uznaje za **znaczące** z racji dokonanej ich identyfikacji i priorytetyzacji w „Wojewódzkim programie ochrony środowiska” i w konsekwencji w „Strategii działania WFOŚiGW w Katowicach”. Z uwagi na misję i charakter działalności Funduszu aspekty pośrednie odgrywają zasadniczą rolę.

5. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE

Polityka środowiskowa stanowi podstawę opracowywania i realizacji celów i zadań środowiskowych oraz programu zarządzania środowiskowego. Dokumenty te są zintegrowane z celami operacyjnymi wynikającymi z polityki jakości.

5.1. Cele i zadania odnoszące się do aspektów bezpośrednich

Przyjęto podane w tabelach cele długoterminowe i krótkookresowe oraz zadania środowiskowe odnoszące się do bezpośrednich aspektów środowiskowych.

Oznaczenie	Cele długoterminowe	Aspekt środowiskowy	Wpływ na środowisko
O, ZK	Zapewnienie skutecznego nadzoru nad bezpośrednimi aspektami środowiskowymi	Wytwarzanie odpadów (w tym niebezpiecznych) Zużycie surowców i energii	W sposób optymalny obciążanie środowiska odpadami. Zużycie zasobów naturalnych
AWP	Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia awarii	Zagrożenie wystąpienia awarii	Zmniejszenie prawdopodobieństwa nagłego zanieczyszczenia środowiska

Uwagi: O - gospodarka odpadami, ZK – zużycie kopalin, AWP - zapobieganie awariom

Oznaczenie	Cele krótkookresowe
O1	Utrzymywanie systemu selektywnej zbiórki odpadów
ZK1	Ograniczenie zużycia energii
AWP1	Nadzór nad infrastrukturą mogącą stanowić zagrożenie wystąpienia poważnej awarii

Oznaczenia	Nazwa zadania
O1.1	Prowadzenie selektywnej zbiórki makulatury
O1.2	Prowadzenie selektywnej zbiórki opakowań z tworzyw sztucznych/metali
O1.3	Prowadzenie selektywnej zbiórki opakowań szklanych
O1.4	Prowadzenie selektywnej zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego
O1.5	Prowadzenie selektywnej zbiórki bioodpadów
O1.6	Przegląd miejsc zbierania poszczególnych odpadów
ZK1.1	Bieżąca wymiana sprzętu biurowego
ZK1.2	Uświadamianie pracownikom potrzeby oszczędzania energii
AWP1.1	Okresowy przegląd stanu technicznego infrastruktury

Powyższym zadaniom przypisano osoby odpowiedzialne, terminy realizacji, spodziewane efekty ekologiczne oraz zaplanowano środki finansowe na realizację, opracowując tym samym program zarządzania środowiskowego. Realizacja zadań i osiągnięcie celów jest nadzorowana zgodnie z procedurami ZSZ. Wynikające stąd efekty działalności środowiskowej opisano w punkcie 6.

5.2. Cele i zadania odnoszące się do aspektów pośrednich

Cele długoterminowe i operacyjne związane z aspektami pośrednimi zostały ustalone na podstawie „Wojewódzkiego programu ochrony środowiska” oraz „Strategii działania WFOŚiGW w Katowicach” i zapisane w „Liście przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Katowicach na 2022 rok”, natomiast zadaniom w przypadku aspektów pośrednich odpowiadają priorytetowe kierunki dofinansowania zadań zapisane w tym dokumencie. Cele i zadania zestawiono w tablicach niżej. Programem zarządzania środowiskowego w odniesieniu do aspektów pośrednich jest Plan działalności Funduszu na dany rok.

OCHRONA WÓD, ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I GOSPODARKA WODNA

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania, poprawa gospodarki wodno-ściekowej oraz adaptacja do zmian klimatu

Tabela nr 1.1. OCHRONA WÓD (OW)

OW 1. Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym ochrona wód ujmowanych do celów pitnych	OW 1.1.	Inwestycje zgodne z Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz Planami gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy.
	OW 1.2.	Inwestycje z zakresu gospodarki ściekowej, dofinansowane ze środków zagranicznych.
	OW 1.3.	Budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych na terenie aglomeracji o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) powyżej 2000.
	OW 1.4.	Budowa lub modernizacja sieci kanalizacji w aglomeracjach o równoważnej liczbie mieszkańców (RLM) powyżej 2000.
	OW 1.5.	Budowa oczyszczalni przydomowych, systemów kanalizacji oraz podłączeń budynków do kanalizacji.
	OW 1.6.	Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków przemysłowych lub bytowych oraz systemów odprowadzania ścieków.
	OW 1.7.	Budowa i modernizacja obiektów gospodarki osadowej w zakresie przeróbki osadów ściekowych z oczyszczania ścieków komunalnych.
	OW 1.8.	Inwestycje związane z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach, wodach opadowych, roztopowych lub ze źródeł rolniczych, a zwłaszcza substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz właściwym utrzymaniem systemów odprowadzania ścieków.

GOSPODARKA WODNA (GW)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania	
GW 1. Adaptacja do zmian klimatu, przeciwdziałanie suszy oraz skutkom klęsk żywiołowych	GW 1.1.	Uzupełnienie w sprzęt przeciwpowodziowy Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, Komendy Wojewódzkiej Policji, wojewódzkich lub powiatowych magazynów przeciwpowodziowych.
	GW 1.2.	Inwestycje w zakresie dostosowania do zmian klimatu, przeciwdziałania suszy oraz ograniczenia zużycia wody.
	GW 1.3.	Inwestycje z zakresu gospodarki wodnej, dofinansowane ze środków zagranicznych.
GW 2. Likwidacja skutków powodzi	GW 2.1.	Usuwanie skutków powodzi w urządzeniach wodnych, brzegach rzek lub potoków oraz urządzeniach ochrony środowiska.

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
GW 3. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii w gospodarce wodnej	GW 3.1. Wsparcie inwestycji hydroenergetycznych mających istotne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.
GW 4. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia	GW 4.1. Inwestycje z zakresu gospodarki wodnej, dofinansowane ze środków zagranicznych.
	GW 4.2. Wymiana sieci wodociągowych azbestowo-cementowych i ołowianych wraz z wykonaniem przyłączy.
	GW 4.3. Wymiana zdegradowanych sieci wodociągowych, w których występują znaczne straty wody.
	GW 4.4. Zaopatrzenie w wodę do celów pitnych: <ul style="list-style-type: none"> – budowa urządzeń wodociągowych na terenach nie objętych zbiorowym systemem zaopatrzenia w wodę, na których działają bądź są budowane sieci kanalizacji sanitarnej; – budowa lub modernizacja urządzeń wodociągowych w przypadku niewłaściwej jakości wody do picia; – budowa lub modernizacja urządzeń w celu zapewnienia dostaw wody pitnej w przypadku niewystarczającej ilości wody.
	GW 4.5. Modernizacja, budowa stacji uzdatniania wody, ujęć wody wraz z urządzeniami w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw wody pitnej.

Brak wniosków: GW 2.1., GW 3.1.

GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

GOSPODARKA ODPADAMI (OZ)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Minimalizacja ilości powstających odpadów, wzrost wtórnego wykorzystania i ograniczenie składowania pozostałych odpadów, wspieranie gospodarki o obiegu zamkniętym
OZ 1. Ograniczanie obciążenia środowiska odpadami	OZ 1.1. Inwestycje zgodne z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego.
	OZ 1.2. Inwestycje pozwalające na zapobieganie powstawaniu odpadów lub przygotowanie ich do ponownego użycia lub umożliwiające recykling, odzysk, unieszkodliwianie odpadów.
	OZ 1.3. Pokrywanie kosztów zagospodarowania odpadów z wypadków, zgodnie z obowiązkiem ustawowym.
	OZ 1.4. Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska odpadami.
	OZ 1.5. Inwestycje z zakresu gospodarki odpadami, dofinansowane ze środków zagranicznych.

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
	OZ 1.6. Zakup sprzętu specjalistycznego – maszyn i pojazdów komunalnych służących realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami.
OZ 2. Zapewnienie bezpiecznego dla środowiska unieszkodliwiania odpadów	OZ 2.1. Budowa, rozbudowa i modernizacja składowisk odpadów w ramach Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Śląskiego.
	OZ 2.2. Usuwanie i unieszkodliwianie azbestu.
	OZ 2.3. Likwidacja zagrożeń środowiskowych powodowanych zdeponowaniem niebezpiecznych odpadów.
	OZ 2.4. Zamykanie składowisk odpadów.
	OZ 2.5. Likwidacja mogilników i magazynów przeterminowanych środków ochrony roślin oraz „dzikich wysypisk”.

Brak wniosków: OZ 1.3., OZ 2.4., OZ 2.5.,

OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI (TP)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi
TP 1. Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych	TP 1.1. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych.
	TP 1.2. Zadania z zakresu ochrony powierzchni ziemi, dofinansowane ze środków zagranicznych.
	TP 1.3. Remediacja zdegradowanego terenu poprzez oczyszczanie gleby, ziemi lub wód gruntowych, oraz ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w glebie, ziemi lub wodach.

ROLNICTWO EKOLOGICZNE (RE)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Wspieranie działań w zakresie rolnictwa ekologicznego
RE 1. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo	RE 1.1. Wapnowanie gleb zakwaszonych na skutek zanieczyszczenia środowiska.

OCHRONA ATMOSFERY (OA)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Poprawa jakości powietrza oraz ograniczenie zużycia energii i wzrost wykorzystania energii z odnawialnych źródeł. Działania na rzecz transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej.

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
OA 1. Zmniejszanie emisji pyłowo-gazowej, w tym tzw. „niskiej emisji”, zwiększenie efektywności energetycznej wytwarzania, przesyłu lub użytkowania energii	OA 1.1. Wdrażanie projektów nowoczesnych, efektywnych i przyjaznych środowisku układów technologicznych oraz systemów wytwarzania, przesyłu lub użytkowania energii.
	OA 1.2. Budowa lub zmiana systemu ogrzewania na bardziej efektywny ekologicznie i energetycznie.
	OA 1.3. Budowa i modernizacja systemów redukcji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych.
	OA 1.4. Wdrażanie obszarowych programów ograniczenia emisji pyłowo-gazowych.
	OA 1.5. Termoizolacja budynków w zakresie wynikającym z audytu energetycznego.
	OA 1.6. Instalacje do produkcji paliw niskoemisyjnych lub biopaliw.
	OA 1.7. Wymiana autobusów komunikacji miejskiej na autobusy zeroemisyjne* oraz pojazdów używanych jako pojazdy uprzywilejowane lub pojazdów służących przeprowadzaniu kontroli bezpieczeństwa, z wprowadzeniem do eksploatacji pojazdów z napędem hybrydowym lub elektrycznym. <small>* – zgodnie z ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych</small>
	OA 1.8. Inwestycje z zakresu ochrony atmosfery, dofinansowane ze środków zagranicznych.
	OA 1.9. Budowa infrastruktury ładowania drogowego transportu samochodowego.
	OA 1.10. Zakup samochodów elektrycznych.
	OA 1.11. Inwestycje z zakresu ochrony atmosfery realizowane w ramach wspólnych programów z NFOŚiGW.
OA 2. Wspieranie odnawialnych lub alternatywnych źródeł energii	OA 2.1. Wdrażanie programów lub projektów z zastosowaniem odnawialnych lub alternatywnych źródeł energii.

Brak wniosków: OA 1.6., OA 1.7., OA 1.9., OA 1.10.,

OCHRONA PRZED HAŁASEM (HA)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska
HA 1. Ograniczenie negatywnego wpływu hałasu na mieszkańców i środowisko	HA 1.1. Działania zmierzające do zmniejszenia uciążliwości hałasu drogowego.

Brak wniosków: HA 1.1.

OCHRONA PRZYRODY (OP)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej
OP 1. Rozwój systemu obszarów chronionych w województwie śląskim i ochrona obszarów i obiektów cennych przyrodniczo	OP 1.1. Działania związane z realizacją celów ochrony oraz zachowaniem przedmiotów ochrony obowiązujących w rezerwach przyrody, parkach krajobrazowych, obszarach chronionego krajobrazu, użytkach ekologicznych, stanowiskach dokumentacyjnych, zespołach przyrodniczo-krajobrazowych, w tym wdrażanie planów ochrony dla rezerwatów i parków krajobrazowych.
	OP 1.2. Ochrona parków wpisanych do rejestru zabytków i parków o charakterze regionalnym.
	OP 1.3. Ochrona pomników przyrody, ochrona obiektów przyrody nieożywionej.
	OP 1.4. Rozwój ogrodów botanicznych.
	OP 1.5. Działania na rzecz utrzymania i poprawy właściwego stanu ochrony populacji gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, dla których ochrony wyznaczono specjalne obszary ochrony ptaków oraz obszary specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000.
OP 2. Ochrona i działania na rzecz zachowania bioróżnorodności, w tym działania na rzecz ochrony roślin lub zwierząt zagrożonych, w ich naturalnych siedliskach	OP 2.1. Ochrona i rehabilitacja zagrożonych rodzimych gatunków zwierząt lub roślin.
	OP 2.2. Rehabilitacja zwierząt dziko żyjących, w ośrodkach rehabilitacyjnych.
	OP 2.3. Ochrona cennych przyrodniczo biotopów o dużej bioróżnorodności, w szczególności torfowisk, muraw kserotermicznych i zarośli śródpolnych.
	OP 2.4. Zachowanie i wzbogacenie różnorodności biologicznej na obszarach chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody.
OP 3. Zapobieganie występowaniu zagrożeń w lasach	OP 3.1. Ochrona przeciwpożarowa w lasach.
OP 4. Naprawianie szkód w środowisku przyrodniczym	OP 4.1. Naprawianie szkód w środowisku przyrodniczym spowodowanych nadzwyczajnymi zagrożeniami: wichurami, pożarami, gradobiciem, powodzią i okiścią.
	OP 4.2. Eliminacja stanowisk obcych gatunków inwazyjnych, zagrażających zdrowiu.
OP 5. Zadrzewienia i zakrzewienia	OP 5.1. Zakładanie mini ogrodów botanicznych, mini arboretów przy placówkach, w których prowadzona jest edukacja ekologiczna.
	OP 5.2. Zadrzewianie i zakrzewianie nieużytków gminnych, przewidzianych w planie zagospodarowania przestrzennego na tereny zielone stanowiące zielen publiczną.

Brak wniosków: OP 2.4.

EDUKACJA EKOLOGICZNA (EE)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Podniesienie świadomości ekologicznej oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju
EE 1. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży	EE 1.1. Realizacja warsztatów, organizowanych na terenie województwa śląskiego, przez jednostki wyspecjalizowane w prowadzeniu edukacji ekologicznej.
	EE 1.2. Wspieranie ośrodków edukacji ekologicznej, organizacji realizujących programy edukacji ekologicznej poprzez zakup pomocy dydaktycznych i drobnego sprzętu.
EE 2. Wspomaganie edukacji ekologicznej prowadzonej w wyższych szkołach województwa śląskiego	EE 2.1. Doposażenie uczelnianych laboratoriów na kierunkach kształcenia i specjalizacjach związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną.
EE 3. Edukacja ludzi dorosłych	EE 3.1. Seminaria, sympozja i konferencje z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
	EE 3.2. Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej i metod oraz celów produkcji rolniczej metodami ekologicznymi.
EE 4. Propagowanie działań proekologicznych, podnoszenie powszechnej świadomości ekologicznej	EE 4.1. Programy edukacji ekologicznej, kampanie i akcje edukacyjno – informacyjne, w tym przedsięwzięcia związane z obchodami świąt ekologicznych.
EE 5. Udostępnianie społeczeństwu informacji o ochronie środowiska	EE 5.1. Cykliczne upowszechnianie zasady zrównoważonego rozwoju poprzez media.
	EE 5.2. Jednorazowe publikacje propagujące ochronę środowiska i gospodarkę wodną.
	EE 5.3. Oznakowanie ścieżek dydaktycznych przyrodniczych i ekologicznych.

ZAPOBIEGANIE POWAŻNYM AWARIOM I ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA(NZ)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków. Podniesienie poziomu ochrony przed skutkami zagrożeń naturalnych.
NZ 1. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii	NZ 1.1. Tworzenie warunków do przeciwdziałania poważnym awariom.
NZ 2. Likwidacja skutków zagrożeń środowiska, w tym poważnych awarii	NZ 2.1. Usuwanie skutków zagrożeń środowiska, w tym poważnych awarii poprzez doposażenie służb ratowniczych.

ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKOWE W REGIONIE

OPRACOWANIA I EKSPERTYZY (ZS)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Stworzenie warunków najbardziej efektywnego uczestnictwa w realizacji polityki ekologicznej w regionie
ZS 1. Tworzenie zintegrowanego systemu zarządzania środowiskowego w województwie	ZS 1.1. Opracowanie programów i systemów zarządzania środowiskowego w województwie.
ZS 2. Opracowanie strategii i programów wdrożeniowych w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej	ZS 2.1. Opracowanie programów ochrony i kształtowania środowiska, zgodnie z zasadami ekorozwoju.
	ZS 2.2. Opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej oraz programów efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.
ZS 3. Opracowanie strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej	ZS 3.1. Opracowanie systemu rozwoju i funkcjonowania obszarów (przestrzeni) chronionych, w tym opracowanie waloryzacji i inwentaryzacji przyrodniczych, wykonywanych na potrzeby kształtowania wojewódzkiego systemu obszarów chronionych.
	ZS 3.2. Opracowanie programu odtworzenia i utrzymania wartości przyrodniczych i kulturowych na obszarach chronionych, w tym opracowanie baz danych i dokumentacji do planów ochrony parków krajobrazowych, rezerwatów.
	ZS 3.3. Opracowanie dokumentacji do planów zadań ochronnych i planów ochrony dla obszarów NATURA 2000.
	ZS 3.4. Opracowanie planów urządzania lasu lub uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty.
	ZS 3.5. Opracowywanie audytów krajobrazowych.
ZS 4. Opinie naukowe, opracowania i ekspertyzy	ZS 4.1. Opinie naukowe, opracowania i ekspertyzy w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej istotne z punktu widzenia poprawy stanu środowiska województwa śląskiego, w tym w zakresie zadań dofinansowanych ze środków zagranicznych.

Brak wniosków: ZS 3.2.

MONITORING ŚRODOWISKA (MO)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Systemowe, stałe badania i oceny stanu środowiska

MO 1. Wspieranie regionalnej sieci Państwowego Monitoringu Środowiska	MO 1.1. Monitoring środowiska wynikający z Programu Państwowego Monitoringu Środowiska dla województwa śląskiego.
MO 2. Wspieranie systemów kontrolnych i pomiarowych stanu środowiska	MO 2.1. Zakup urządzeń pomiarowych wykorzystywanych przez instytucje w zakresie uprawnień kontrolnych.
MO 3. Stworzenie systemu upowszechniania i udostępniania informacji o stanie środowiska	MO 3.1. Opracowanie informacji o stanie środowiska. Upowszechnianie informacji o stanie środowiska. Tworzenie baz danych o zanieczyszczeniach.

Brak wniosków: MO 1.1., MO 2.1, MO 3.1.

SYSTEM KONTROLI WNOŠZENIA OPŁAT ZA KORZYSTANIE ZE ŚRODOWISKA (KO)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska
KO 1. Wspomaganie systemu kontroli wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska	KO 1.1. Opracowania analiz i prognoz oraz doposażenie w sprzęt służący kontroli wnoszenia przewidzianych ustawą opłat za korzystanie ze środowiska.

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA (MN)

Cele operacyjne	Priorytetowe kierunki dofinansowania
Cel strategiczny:	Profilaktyka zdrowotna dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska
MN 1. Profilaktyka specjalistyczna	MN 1.1. Profilaktyka dzieci chorych lub zagrożonych schorzeniami związanymi z zanieczyszczeniem środowiska, realizowana w trakcie wyjazdów.
MN 2. Działania ogólnoprofilaktyczne	MN 2.1. Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną, realizowana w trakcie wyjazdów śródrocznych na tzw. zielone szkoły.
	MN 2.2. Profilaktyka wraz z edukacją ekologiczną, realizowana w okresie wakacji.

6. EFEKTY DZIAŁALNOŚCI ŚRODOWISKOWEJ

Efekty działalności środowiskowej Funduszu odnoszą się zarówno do aspektów bezpośrednich jak i pośrednich. Efekty działalności w odniesieniu do aspektów pośrednich, związane z poprawą stanu środowiska w województwie poprzez dofinansowanie priorytetowych zadań środowiskowych przedstawiane zostały w publicznie dostępnym dokumencie pt. „Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach za rok 2022”. Oceny takiej dokonuje się z mocy ustawy raz w roku podczas posiedzenia Zarządu, a następnie Rady Nadzorczej Funduszu. Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami bezpośrednimi oceniane są również raz w roku zgodnie ze stosowną procedurą oceny efektów działalności środowiskowej.

6.1. Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami bezpośrednimi

Fundusz monitoruje i ocenia efekty swojej bezpośredniej działalności w celu minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko, a także spełnianie wymagań prawnych i innych. W tym celu w formie karty przeglądu zapisuje podstawowe parametry mające wpływ na stan środowiska, określa zestaw wskaźników, które są podstawą oceny za dany rok, a następnie ustala cele i zadania środowiskowe oraz program zarządzania środowiskowego. W tablicach niżej pokazano parametry i wskaźniki stosowane do nadzorowania bezpośredniego wpływu Funduszu na środowisko, które są wykorzystywane podczas oceny efektów działalności środowiskowej, identyfikacji aspektów, ustalania celów i zadań oraz programu zarządzania środowiskowego.

Spełnienie wymogów EMAS w odniesieniu do wskaźników oceny efektów działalności środowiskowej

Wymagania EMAS Główne wskaźniki	Nazwa (definicja wskaźnika) w systemie	Obliczenie	Jednostka
woda	Zużycie wody (zużycie wody ogółem / pracownika / rok)	B1/A2	m ³ /prac/a
efektywność energetyczna	Zużycie gazu do celów grzewczych (zużycie gazu / pracownika / rok)	C1/A2	m ³ /prac/a
	Zużycie energii elektrycznej (zużycie energii elektrycznej / pracownika / rok)	C2/A2	kWh/prac/a
efektywne wykorzystanie materiałów	Zużycie papieru (zużycie papieru / pracownika / rok)	D1/A2	ryz/prac/a
odpady	Selektywna zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zebrane selektywnie/ pracownika/ rok)	D2/A2	kg/prac/a
	Wytwarzane odpady komunalne niesegregowane (wytworzone odpady komunalne ogółem / pracownika / rok)	D3/A2	m ³ /prac/a
	Selektywna zbiórka makulatury (odpady w postaci makulatury zebrane selektywnie/ pracownika/ rok)	D4/A2	kg/prac/a
	Selektywna zbiórka opakowań z tworzyw sztucznych i metali (odpady w postaci opakowań z tworzyw sztucznych zebrane selektywnie/ pracownika/ rok)	D5/A2	m ³ /prac/a
	Selektywna zbiórka opakowań szklanych (odpady w postaci opakowań szklanych zebrane selektywnie/ pracownika/ rok)	D6/A2	m ³ /prac/a
	Selektywna zbiórka zużytych baterii i akumulatorów (baterie i akumulatory zebrane selektywnie/pracownika / rok)	D7/A2	kg/prac/a
	Selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych (odpady niebezpieczne zebrane selektywnie /pracownika / rok)	D8/A2	kg/prac/a
	Selektywna zbiórka bioodpadów (bioodpady zebrane selektywnie/ pracownika/ rok)	D9/A2	m ³ /prac/a
	emisja	Emisje ze spalania paliw, gazy cieplarniane (emisje / pracownika / rok)	E1/A2
Bezpośrednie aspekty środowiskowe powodują znikomą emisję do powietrza.		E2/A2	kg/prac/a
użytkowanie gruntów w odn. do różnorodności biologicznej	Użytkowanie gruntów (powierzchnia użytkowa / pracownika / rok) Dotyczy budynków w których znajdują się pomieszczenia biurowe Funduszu. Budynki zlokalizowane są w centrum aglomeracji miejskiej. Zajmowana powierzchnia – uwagi pod tablicami poniżej.	F1/A2	m ² /prac/a
energia odnawialna	Nie stosuje się energii ze źródeł odnawialnych.		

Uwaga: Brak sektorowych dokumentów referencyjnych w zakresie działalności Funduszu.

Parametry B1, C1, D3, D4, D5, D6, D8, D9, E1 – dotyczą lokalizacji podstawowej (L1) przy ul. Plebiscytowej.

Parametry C2, D1, D2, D7, E2 – dotyczą wszystkich lokalizacji biur Funduszu.

Karta przeglądu

Parametr	Nazwa Parametru	Jednostka	Wartość			
A	Dane ogólne					
A1		rok	2019	2020	2021	2022
A2	liczba pracowników ogółem	osoby	185	199	224	243
B	Ochrona wód i gospodarka wodna					
B1	zużycie wody i zrzut ścieków	m ³	385	386	369	391
C	Zużycie gazu i energii					
C1	zużycie gazu do celów grzewczych	m ³	23 583	23 640	32 816	24 734
C2	zużycie energii elektrycznej	kWh	207 171	211 263	255 999	280 046
D	Gospodarka materiałami i odpadami					
D1	zużycie papieru	ryzy	2400	1 800	3 900	300
D2	odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (16 02 14)	kg	440	10	280	365
D3	wytworzone odpady komunalne niesegregowane	m ³	49,92	49,92	49,92	49,92
D4	odpady w postaci makulatury zebrane selektywnie (15 01 01)	kg	980	540	1 244	1 564
D5	odpady w postaci opakowań z tworzyw sztucznych zebrane selektywnie	m ³	3,12	3,12	3,12	3,12
D6	odpady w postaci opakowań szklanych zebrane selektywnie	m ³	3,12	3,12	3,12	3,12
D7	baterie i akumulatory zebrane selektywnie (16 06 05)	kg	-	-	-	6
D8	odpady niebezpieczne zebrane selektywnie (16 02 13*)	kg	20	10	11	11
D9	bioodpady	m ³	-	-	-	6,24
E	Emisja ze spalania paliw płynnych i gazowych					
E1	emisja ze spalania paliwa gazowego: CO ₂ CO NO _x	Mg	47,16	47,28	69,13	52,10
		kg	-	-	35,97	27,11
		kg	-	-	59,95	36,15
E2 ^x	emisja ze spalania paliw płynnych: CO HC NO _x PM(cząstki stałe)	kg	5,36	3,69	6,43	5,78
		kg	2,79	2,02	3,78	4,27
		kg	62,32	40,15	59,98	45,30
		kg	0,24	0,15	0,23	0,17
		kg	0,24	0,15	0,23	0,17
F	Użytkowanie gruntów w odn. do różnorodności biologicznej					
F1	Powierzchnia użytkowa	m ²	2.921,03	3.176,00	3.588,73	3.801,04

x – wskaźniki emisji paliw płynnych obliczono na podstawie wzorów przesłanych przez KOBIZE (bazujących na wytycznych zawartych w EMEP GB).

Wskaźniki oceny efektów działalności środowiskowej

Nazwa (definicja wskaźnika)	Obliczenie	Jednostka	2019	2020	2021	2022
Zużycie wody (zużycie wody ogółem / pracownika / rok)	B1/A2	m ³ /prac/a	2,08	1,93	1,65	1,61
Zużycie gazu do celów grzewczych (zużycie gazu / pracownika / rok)	C1/A2	m ³ /prac/a	127,47	118,79	146,50	101,79
Zużycie energii elektrycznej (zużycie energii elektrycznej / pracownika / rok)	C2/A2	kWh/prac/a	1119,84	1061,62	1142,85	1152,45
Zużycie papieru (zużycie papieru / pracownika / rok)	D1/A2	ryz/prac/a	12,97	9,04	17,41	1,23
Selektywna zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (odpady w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zebrane selektywnie /pracownika /rok)	D2/A2	kg/prac/a	2,37	0,05	1,25	1,50
Wytwarzane odpady komunalne niesegregowane (wytworzone odpady komunalne ogółem / pracownika /rok)	D3/A2	m ³ /prac/a	0,27	0,25	0,22	0,21
Selektywna zbiórka makulatury (odpady w postaci makulatury zebrane selektywnie / pracownika /rok)	D4/A2	kg/prac/a	5,29	2,71	5,55	6,44

Selektywna zbiórka odpadów z tworzyw sztucznych (odpady w postaci opakowań z tworzyw sztucznych zebrane selektywnie /pracownika /rok)	D5/A2	m ³ /prac/a	0,016	0,015	0,014	0,013
Selektywna zbiórka opakowań szklanych (odpady w postaci opakowań szklanych zebrane selektywnie/pracownika /rok)	D6/A2	m ³ /prac/a	0,016	0,015	0,014	0,013
Selektywna zbiórka akumulatorów i baterii (odpady zebrane selektywnie / pracownika / rok)	D7/A2	kg/prac/a	-	-	-	0,025
Selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych (odpady niebezpieczne zebrane selektywnie / pracownika / rok)	D8/A2	kg/prac/a	0,108	0,050	0,049	0,045
Selektywna zbiórka bioodpadów (bioodpady zebrane selektywnie/pracownika /rok)	D9/A2	m ³ /prac/a	-	-	-	0,026
Emisja ze spalania paliwa gazowego (emisja / pracownika / rok):	E1/A2	CO ₂	0,25	0,23	0,31	0,21
CO		-	-	0,16	0,11	
NO _x		-	-	0,27	0,15	
Emisja ze spalania paliw płynnych (emisje / pracownika / rok):	E2/A2	CO	0,029	0,019	0,029	0,024
HC		0,015	0,010	0,017	0,018	
NO _x		0,337	0,202	0,268	0,186	
PM (cząstki stałe)		0,0013	0,0008	0,0010	0,0007	
Użytkowanie gruntów (powierzchnia użytkowa /pracownika /rok)	F1/A2	m ² /prac/a	15,79	15,96	16,02	15,64

C1, E1 - poziom zużycia gazu uzależniony jest od długości sezonu grzewczego.

C2 - Dane dotyczące zużycia energii elektrycznej przeliczane są zbiorczo, ze względu na podobny charakter wykonywanej działalności i przemieszczanie się pracowników pomiędzy budynkami (obieg dokumentacji, praca w zespołach roboczych i komisjach oceny projektów, posiedzenia organów Funduszu itp.), (zużycie energii elektrycznej ul. Plebiscytowa 148 617 kWh, ul. Wita Stwosza 2 – 131 429 kWh).

Pogorszenie wskaźnika „zużycie energii elektrycznej/pracownika/rok” spowodowane jest zakupem dodatkowych monitorów dla pracowników korzystających z elektronicznego obiegu dokumentacji.

D1 - Znacząco niższe zużycie papieru spowodowane jest wdrożeniem elektronicznego obiegu dokumentacji (EZD).

D2, D7, D8 - odpady w postaci użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, baterii oraz świetlówek (odpady niebezpieczne) przechowywane są w wyznaczonym miejscu i przekazywane do utylizacji w ramach umowy na odbiór pozostałych odpadów, a potwierdzeniem tego faktu jest karta przekazania odpadów. Zużyte tonery odbierane są w ramach umowy na serwis urządzeń wielofunkcyjnych na zasadzie wymiany zużytych na nowe.

D3, D4 - postępowanie z odpadami prowadzone jest zgodnie z wymaganiami prawnymi i zawartymi umowami na odbiór odpadów.

D5, D6, D9 - selektywna zbiórka opakowań z tworzyw sztucznych, opakowań szklanych oraz bioodpadów jest określana na podstawie liczby odebranych pojemników, niezależnie od stopnia ich wypełnienia.

D9 - Pojemnik na bioodpady wypełniany jest w znikomym stopniu. Niestety nie ma możliwości zamówienia mniejszego pojemnika na bioodpady (najmniejszy pojemnik MPGK ma pojemność 120 litrów) oraz zmniejszenia częstotliwości odbiorów (bioodpady odbierane są raz w tygodniu).

E2 - zużycie paliwa przez osiem samochodów służbowych w 2022 roku wynosiło 5481,76 litrów oleju napędowego oraz 3612,18 litrów benzyny przy ogólnym przebiegu 125 306 kilometrów.

F1 - pomieszczenia Biura Funduszu, zlokalizowane w budynkach biurowych w centrum miast, obejmują powierzchnię biurową, gospodarczą, magazynową i ciągi komunikacyjne (powierzchnie nieprzepuszczalne). Zatrudnienie pracowników, zakupy, zawieranie umów, selektywna zbiórka tonerów oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego (wydawanie nowych i odbiór zużytych) i wydawanie materiałów, w tym papieru jest realizowana tylko w biurze podstawowym w Katowicach (L1 – 1.290,78 m²), gdzie nadzorowane są poszczególne parametry środowiskowe dla całego Funduszu. Umowa najmu lokali na potrzeby biura

w Katowicach przy ulicy Wita Stwosza 2 (L2 – 2 423,27 m²) rozliczana jest kwotowo i nie wyróżnia pozycji związanych ze zużyciem wody, zrzutem ścieków oraz odbiorem odpadów. Natomiast energia elektryczna rozliczana jest na podstawie wskazań liczników energii i właściciel nieruchomości comiesięcznie wystawia Funduszowi faktury za jej faktyczne zużycie. Zużycie tej energii podlega monitorowaniu i rejestracji. Ponadto od października 2018 r. Wojewódzki Fundusz wynajmuje pomieszczenia w Bielsku-Białej i Częstochowie w celu obsługi beneficjentów programu Czyste Powietrze. (L3 – Częstochowa 32,50m², L4 – Bielsko-Biała 54,49m²). Opłaty za energię, wodę i odpady w lokalizacji w Bielsku-Białej rozliczane są w stawce czynszu za wynajem pomieszczeń. Opłaty za energię i wodę w lokalizacji w Częstochowie rozliczane są na podstawie faktur za usługi ponoszone przez wynajmującego budynek. Wojewódzki Fundusz obciążany jest kwotą, która stanowi stosunek łącznej powierzchni wynajmowanych pomieszczeń do ogólnej powierzchni całego budynku (wynajmowana przez Fundusz powierzchnia stanowi 0,58% ogólnej powierzchni budynku). Opłaty za odpady w lokalizacji w Częstochowie rozliczane są w stawce czynszu za wynajem pomieszczeń.

Do działalności Funduszu nie mają zastosowania zezwolenia, pozwolenia i limity. Umowy na dostawy zasobów i energii są aktualne i nadzorowana jest ich realizacja. Posiadane urządzenia i instalacje użytkowane są zgodnie z wymaganiami prawnymi. Fundusz wypełnia obowiązki związane ze składaniem informacji i sprawozdań (Urząd Marszałkowski, CRO, BDO – nr rejestr. 000073739, KOBIZE – nr id. PO 16941). Sprawozdanie BDO zostało złożone i zatwierdzone w dniu 28.02.2023 r. Fundusz eksploatuje 7 klimatyzatorów oraz agregat wody lodowej zawierające czynnik R 410a i R 32 łącznie w ilości 41,90 kg - co odpowiada łącznie ekwiwalentowi 85,50 ton CO₂. Fundusz dokonał analizy zgodności z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 517/2014 w sprawie F-gazów. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 stycznia 2016 r. Fundusz dokonał rejestracji w Centralnym Rejestrze Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej. Dla poszczególnych aspektów wyznaczono pracownika odpowiedzialnego za ich bieżące nadzorowanie i realizację.

W 2022 roku wszystkie zadania związane z aspektami bezpośrednimi zostały zrealizowane.

6.2. Efekty działalności środowiskowej związane z aspektami pośrednimi

Fundusz prowadzi ocenę efektów swojej działalności środowiskowej w odniesieniu do aspektów pośrednich od początku swego istnienia, a w odniesieniu do 2022 roku szczegółowo w „Sprawozdaniu z działalności WFOŚiGW w Katowicach za 2022 rok”, dostępnym na stronie internetowej oraz publikowanym w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym.

Fundusz prowadzi otwarty dialog ze społeczeństwem, w tym promocję swojej działalności i uzyskiwanych efektów, zgodnie z realizowaną polityką komunikacyjną, przede wszystkim poprzez:

- zamieszczanie na stronie internetowej informacji i dokumentów dotyczących funkcjonowania Funduszu (sprawozdania, plan działalności, dokumenty operacyjne, bieżące informacje z działalności), poradniki jak uzyskać dofinansowanie z WFOŚiGW w Katowicach, a także profile na portalach społecznościowych: facebook i twitter, informujące o najważniejszych, bieżących wydarzeniach z udziałem przedstawicieli Funduszu;
- publikowanie sprawozdania z działalności, w tym o uzyskanych efektach ekologicznych, w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym;
- współpracę z mediami, organizację konferencji prasowych, udział kierownictwa i pracowników Funduszu w audycjach i programach radiowych i telewizyjnych, wywiady i artykuły prasowe;
- organizowanie lub udział w seminariach, konferencjach, spotkaniach roboczych, targach i wystawach ekologicznych itp.;

- organizowanie cyklicznych spotkań konsultacyjnych z beneficjentami (jednostki administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorcy, organizacje ekologiczne, inne podmioty).

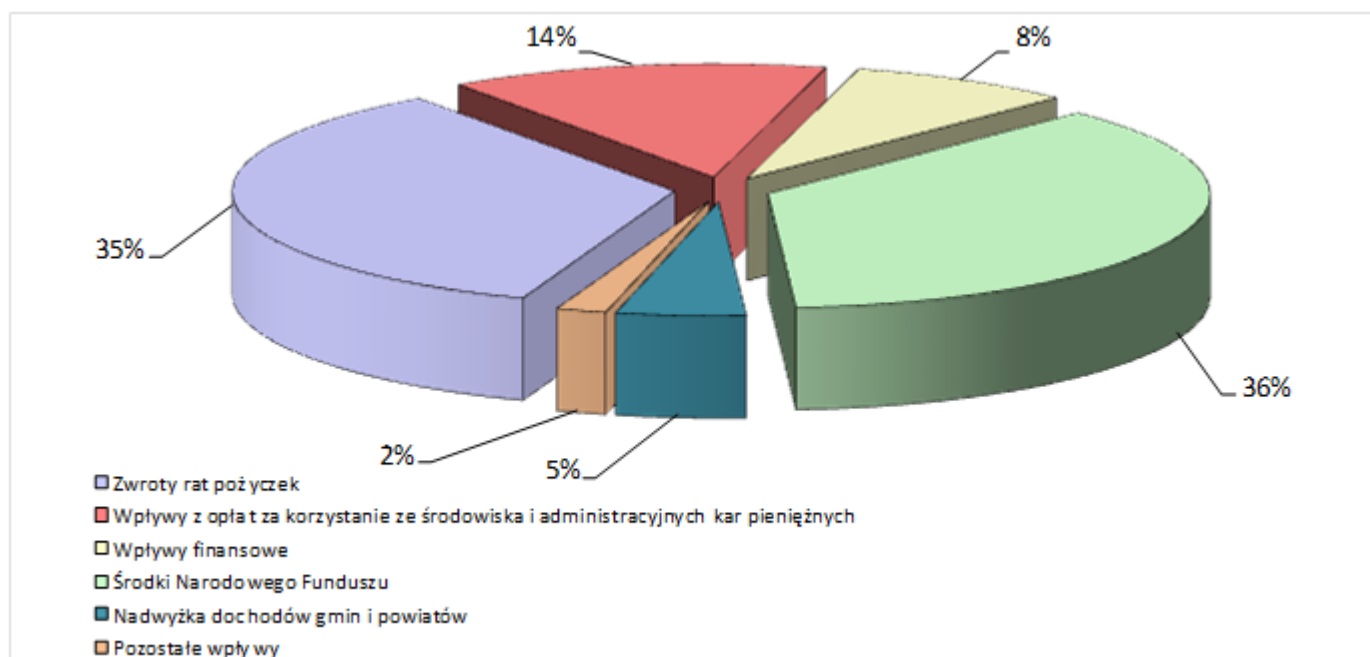
6.2.1. Struktura wpływów i wydatków

W strukturze wpływów środków finansowych od szeregu lat znaczące pozycje stanowią wpływy z tytułu: zwrotów rat pożyczek i kredytów, opłat za korzystanie ze środowiska oraz odsetek z oprocentowania pożyczek. Z uwagi na rosnące w ostatnich latach zaangażowanie Funduszu we wspólną realizację Programów Priorytetowych Narodowego Funduszu, w 2022 roku bardzo istotne znaczenie w strukturze wpływów miały także środki udostępnione przez Narodowy Fundusz.

Struktura wpływów Funduszu w latach 2019 – 2022 [w tys. zł]

Lp.	Wpływy	2019	2020	2021	2022
1.	Wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	56 564	60 742	73 171	75 014
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów	4 380	4 737	10 163	25 530
3.	Zwroty rat pożyczek	209 400	234 128	190 707	186 906
4.	Wpływy finansowe	34 847	33 930	31 941	44 687
5.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa (dotacja na obsługę POIiŚ)	1 352	1 540	1 603	1 810
6.	Inne (zwroty z rozliczeń dotacji i umorzeń, pozostałe przychody operacyjne)	2 831	1 504	7 558	8 073
7.	Wpływ środków z Narodowego Funduszu	20 208	74 595	174 264	197 598
Razem		329 582	411 176	489 407	539 618

Struktura wpływów Funduszu w 2022 roku

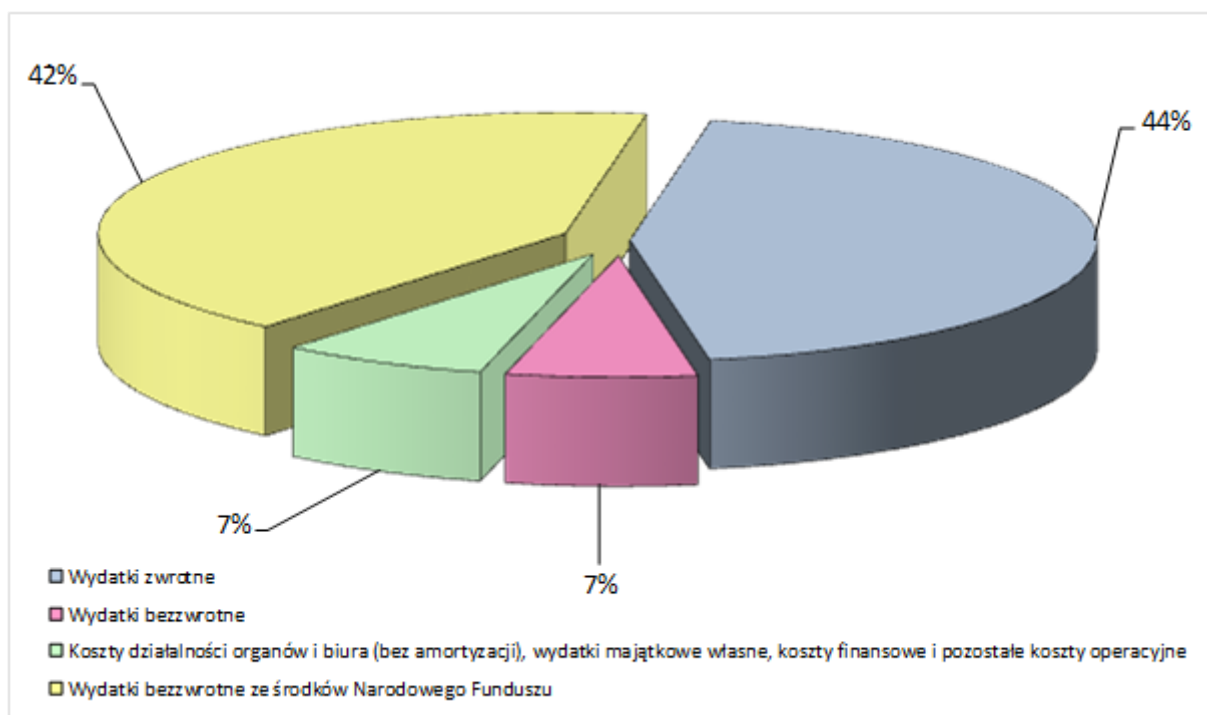
Wydatki Funduszu w roku 2022 wyniosły 514 658 tys. zł, w tym w formie dotacji i dopłat do oprocentowania kredytów – 19 690 tys. zł, środków przekazywanych państwowym jednostkom budżetowym – 9 808 tys. zł oraz pożyczek – 228 994 tys. zł. Pozostałe wydatki w wysokości 41 455 tys. zł to: nagrody, inne wydatki na ochronę środowiska, koszty działalności organów i biura, wydatki majątkowe własne, koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne.

W ramach wspólnie realizowanych Programów Priorytetowych w 2022 roku udostępnione zostały beneficjentom środki Narodowego Funduszu w łącznej wysokości 214 711 tys. zł. W blisko 93% kwota ta dotyczyła Programu Czyste Powietrze.

Struktura wydatków Funduszu w latach 2019 – 2022 [w tys. zł]

Lp.	Wydatki	2019	2020	2021	2022
1.	Wydatki bezzwrotne (dotacje, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, przekazanie środków pjb, nagrody)	54 071	47 462	49 341	33 983
2.	Wydatki zwrotne (pożyczki)	258 328	290 705	244 619	228 994
3.	Koszty działalności organów i biura (bez amortyzacji), wydatki majątkowe własne, koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne	23 996	25 752	29 495	36 970
4.	Spłata pożyczki z NFOŚiGW	12 960	6 472	0	0
5.	Wydatki ze środków Narodowego Funduszu	11 023	73 151	126 272	214 711
Razem		360 378	443 542	449 727	514 658

Struktura wydatków Funduszu w 2022 roku

6.2.2. Kierunki finansowania zadań

W 2022 roku wysokość uruchomionych środków na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska wyniosła 623 619 tys. zł, w tym ze środków Funduszu 298 474 tys. zł, Narodowego Funduszu 214 711 tys. zł oraz środków w ramach POIiŚ 2014-2020 110 434 tys. zł.

Udział procentowy kosztów działalności organów i biura do wypłaconych w 2022 roku środków własnych Funduszu, środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz oraz wydatkowania w ramach POIiŚ wynosi 5,8%, a udział procentowy kosztów działalności skorygowanych o koszty obsługi POIiŚ i wdrażania Programu Czyste Powietrze do wypłaconych kwot ogółem wynosi 4,4%.

Wypłaty w kwotach bezwzględnych były największe w stosunku do inwestycji związanych z ochroną atmosfery, w tym Programu Czyste Powietrze oraz przedsięwzięć realizowanych w ramach POIiŚ. W dalszej kolejności środki przeznaczone zostały na zadania z zakresu ochrony wód, adaptacji do zmian klimatu i gospodarki wodnej, gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi oraz zapobiegania poważnym awariom i zagrożeniom środowiska. Znaczna część wydatków aktywizowała również edukację ekologiczną, ochronę przyrody, zarządzanie środowiskowe w regionie oraz profilaktykę zdrowotną.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej wypłacono na zadania z zakresu ochrony atmosfery - 513 237 tys. zł (82,3% wypłaconej kwoty ogółem). W zakresie ochrony atmosfery dofinansowywano zadania, które miały na celu:

- zmniejszanie emisji pyłowo-gazowej, w tym tzw. „niskiej emisji”, zwiększenie efektywności energetycznej wytwarzania, przesyłu lub użytkowania energii,
- wspieranie odnawialnych lub alternatywnych źródeł energii,
- wspieranie budownictwa niskoenergetycznego.

W 2022 roku Fundusz wspierał działania polegające na wdrażaniu projektów z zakresu ograniczenia niskiej emisji realizowanych przez Gminy na rzecz swoich mieszkańców oraz zadania realizowane przez jednostki sektora finansów publicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz przez pozostałe jednostki w obiektach użyteczności publicznej wpisanych do rejestru zabytków.

W 2022 roku na mocy podpisanych z Narodowym Funduszem porozumień dotyczących poprawy jakości powietrza dofinansowywana była realizacja:

- programu priorytetowego Czyste Powietrze, który ma na celu poprawę efektywności energetycznej istniejących zasobów mieszkalnych budownictwa jednorodzinnego poprzez gruntowną termomodernizację i wymianę palenisk – źródeł ciepła,
- programu priorytetowego „Poprawa jakości powietrza. Część 2) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie” oraz nowego Programu „Budownictwo energooszczędne. Część 1) Zmniejszenie zużycia energii w budownictwie”,
- programu „Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż”,
- programu Agroenergia część 1) mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w 2022 roku kontynuowana była realizacja zadań oraz wypłata środków w zakresie podziałów:

- 1.7.1 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych w województwie śląskim,
- 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim,
- 1.7.3 Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w województwie śląskim.

Na zadania z zakresu gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi wypłacono 20 885 tys. zł, (3,4% wypłaconej kwoty ogółem). Środki wykorzystane zostały głównie na ograniczenie obciążenia środowiska odpadami, zapewnienie bezpiecznego dla środowiska składowania odpadów, rewitalizację terenów przemysłowych i zdegradowanych, ochronę gleb użytkowanych rolniczo oraz działania w zakresie rolnictwa ekologicznego. Fundusz we współpracy z Narodowym Funduszem kontynuował także finansowanie zadań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest, w tym również realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Na zadania z zakresu ochrony wód, adaptacji do zmian klimatu i gospodarkę wodną wydatkowano ogółem 52 388 tys. zł (8,4% wypłaconej kwoty), z przeznaczeniem przede wszystkim na budowę i modernizację oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji, a także instalacje przydomowych oczyszczalni ścieków, inwestycje związane z zaopatrzeniem ludności w wodę pitną oraz budowę i modernizację urządzeń ochrony przeciwpowodziowej. Wspólnie z Narodowym Funduszem realizowana była także realizacja Programu Priorytetowego Moja Woda, którego celem jest ochrona zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej. Beneficjentami środków były osoby fizyczne.

Na zadania związane z zapobieganiem poważnym awariom i zagrożeniom środowiska wydatkowano 10 031 tys. zł (1,6% wypłaconej kwoty ogółem), dofinansowując zadania realizowane przez Ochotniczą i Państwową Straż Pożarną. Fundusz udzielił dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu i własnych na zadania w ramach ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych, którego celem było wsparcie przeznaczone dla ochotniczych straży pożarnych w zakresie zakupu specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w akcjach ratowniczych oraz podczas usuwania skutków zagrożeń. Zakupiono samochody ratowniczo-gaśnicze, a także środki pianotwórcze, gaśnicze, sprzęt sygnalizacyjny oraz środki ochrony indywidualnej dla strażaków.

Na zadania związane z edukacją ekologiczną wypłacono 5 634 tys. zł (0,9% uruchomionej kwoty ogółem) dofinansowując między innymi wspomaganie edukacji ekologicznej prowadzonej w wyższych szkołach województwa śląskiego, edukację ludzi dorosłych, propagowanie działań proekologicznych, podnoszenie powszechnej świadomości ekologicznej i udostępnianie społeczeństwu informacji o ochronie środowiska.

Na zadania z zakresu ochrony przyrody wypłacono 4 355 tys. zł (0,7% kwoty wypłaconych środków). W ramach tej kwoty przeprowadzono zabiegi ochronne, prace pielęgnacyjne oraz konserwacyjne drzew i krzewów, ochronę ekosystemów leśnych, zadrzewienia i zakrzewienia, działania na rzecz ochrony i rehabilitacji zagrożonych rodzimych gatunków zwierząt lub roślin, ochronę i działania na rzecz zachowania bioróżnorodności.

Pozostałe kierunki wydatkowania środków stanowiły: opracowania i ekspertyzy oraz profilaktyka zdrowotna. Wydatkowano kwotę 2 996 tys. zł, a udział dofinansowania w ramach tych dziedzin wyniósł 0,5% wypłaconej kwoty ogółem w 2022 roku.

Pozostały udział w wysokości 2,2% uruchomionych w 2022 roku środków obejmował częściowe umorzenia pożyczek bez warunku przeznaczenia umorzonej kwoty na nowe zadanie ekologiczne, środki na nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz inne wydatki (rezerwa na zobowiązania z tytułu zwrotu gminom utraconych dochodów).

Ze środków uruchomionych w 2022 roku korzystały samorządy i jednostki organizacyjne o charakterze publicznym, przedsiębiorcy (w tym komunalni), a także osoby fizyczne. W roku 2022 wydatki ogółem w ponad 17% dotyczyły jednostek sektora finansów publicznych. Podział wypłat ze środków własnych Funduszu, Narodowego Funduszu oraz w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w 2022 roku ze względu na kategorie beneficjentów przedstawia się następująco:

- osoby fizyczne 215 141 tys. zł
- przedsiębiorcy prywatni 143 829 tys. zł
- jednostki samorządu terytorialnego 94 393 tys. zł
- przedsiębiorcy publiczni 81 918 tys. zł
- spółdzielnie 64 924 tys. zł
- pozostałe podmioty publiczne 11 942 tys. zł
- inne (m.in.: fundacje, stowarzyszenia, kościoły, instytuty badawcze) 11 472 tys. zł

Wyплаты ze środków Funduszu, Narodowego Funduszu oraz w ramach POIiŚ w 2022 roku [w tys. zł]

Lp.	Wyszczególnienie	Udzielona pomoc					Ogółem (3+4+5+6+7)
		Dotacje	Przekazanie środków	Pożyczki	Umorzenia	Dopłaty do oprocent. kredytów	
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Kierunki finansowania	327 824	9 808	246 003	25 889	2	609 526
1	Ochrona atmosfery	296 104	2 469	196 374	18 290	0	513 237
2	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi	3 855	0	16 173	857	0	20 885
3	Ochrona przyrody	1 950	2 207	0	198	0	4 355
4	Edukacja ekologiczna	5 594	40	0	0	0	5 634
5	Ochrona wód, adaptacja do zmian klimatu i gospodarka wodna	12 086	300	33 456	6 544	2	52 388
5.1	Ochrona wód	872	0	30 370	4 161	0	35 403
5.2	Gospodarka wodna	11 214	300	3 086	2 383	2	16 985
6	Zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom środowiska	5 681	4 350	0	0	0	10 031
7	Zarządzanie środowiskowe w regionie	825	442	0	0	0	1 267
7.1	Opracowania i ekspertyzy	825	442	0	0	0	1 267
8	Profilaktyka zdrowotna	1 729	0	0	0	0	1 729
II.	Pozostałe (umowy umorzenia bez przeznaczenia)	0	0	0	572	0	572
III.	Nagrody za działalność						577
IV.	Zwroty gminom utraconych dochodów						12 944
	Ogółem (I+II+III+IV)	327 824	9 808	246 003	26 461	2	623 619

6.2.3. Efekty ekologiczne

Ustawowym celem realizowanej przez Fundusz pomocy finansowej jest wspieranie działań mających za zadanie poprawę stanu środowiska. Bezpośrednią miarą takiej poprawy są najważniejsze efekty ekologiczne związane z realizacją dofinansowanych inwestycji, wykazane na podstawie zapisów z systemu informatycznego Funduszu wprowadzonych po rozliczeniu zadań i weryfikacji osiągniętych efektów, określanych zgodnie z umowami zawartymi z beneficjentami

Efekty ekologiczne osiągnięte w 2020, 2021 i 2022 roku

Lp.	Nazwa efektu	Jedn. miary	Wielkość osiągnięta 2020	Wielkość osiągnięta 2021	Wielkość osiągnięta 2022
1	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych	kg/a	658 991,03	811 603,58	550 470,29
2	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 10*	kg/a	139 932,64	246 291,52	243 807,87
3	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych PM 2,5*	kg/a	124 138,68	219 842,60	202 182,77
4	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - SO ₂	kg/a	1 036 319,82	1 369 384,13	1 739 075,30
5	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - NO _x	kg/a	179 253,86	181 823,03	245 542,87
6	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO	kg/a	677 993,32	698 586,81	424 629,65
7	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - CO ₂	kg/a	115 113 949,58	127 877 486,08	116 872 849,52
8	Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń gazowych - b-a-p	kg/a	332,60	477,26	514,11
9	Oszczędność energii	GJ/a	264 883,28	349 919,36	707 473,36
10	Unieszkodliwianie odpadów - składowanie	Mg	5 618,05	3 878,34	2 444,73
11	Ilość osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę	osoby	66 503	745 892	222 168
12	Oszczędność energii elektrycznej	kWh/a	427 726,94	80 266,05	1 302 374,00
13	Przepustowość modernizowanej kanalizacji	RLM**	827	-	15 594
14	Przepustowość modernizowanej oczyszczalni	RLM	51 034	87 582	29 360
15	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (kanalizacja zbiorcza)	RLM	7 491	4 568	3 630
16	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (prydomowe oczyszczalnie ścieków)	RLM	2 850	313	432
17	Produkcja energii cieplnej z pomp ciepła	GJ/a	14 212,00	786,88	688,50
18	Produkcja energii elektrycznej ze źródeł energii odnawialnej	kWh/a	1 980 680,11	1 759 901,78	17 642 909,61
19	Instalacje służące zagospodarowaniu wody opadowej	szt.	-	1 170	1 137
20	Ilość zaoszczędzonej wody opadowej	m ³ /rok	61 951,98	122 445,80	118 036,37
21	Odprowadzanie ścieków z n podłączeń do budynków	szt.	1 730	1 060	925
22	Ilość ścieków oczyszczanych w dniu uruchomienia oczyszczalni	m ³ /d	3 116,30	9 864,00	1 183,00
23	Ilość ścieków odprowadzanych do oczyszczalni po wykonaniu kanalizacji	m ³ /d	444,11	272,28	277,68

*zadania wspólne z NFOŚiGW

**RLM - równoważna liczba mieszkańców

„Sprawozdanie z działalności WFOŚiGW w Katowicach za 2022 rok”, dostępne jest na stronie internetowej www.wfosigw.katowice.pl

6.2.4. Wsparcie organizowania w województwie śląskim systemów zarządzania środowiskowego

Fundusz poprzez preferencyjne dofinansowanie wspiera wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego przez zainteresowane podmioty. Ponadto Fundusz wspomaga Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w prowadzeniu stałych pomiarów stanu środowiska w ramach regionalnego monitoringu środowiska oraz wydawaniu rocznych raportów o stanie środowiska w województwie śląskim (publikowanych na stronie internetowej WIOŚ - www.katowice.wios.gov.pl).

7. OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO

OŚWIADCZENIE WERYFIKATORA ŚRODOWISKOWEGO W SPRAWIE CZYNNOŚCI WERYFIKACYJNYCH I WALIDACYJNYCH

Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania Polskiego Rejestru Statków S.A. o numerze rejestracji weryfikatora środowiskowego EMAS nr PL-V- 0006 akredytowane w odniesieniu do zakresu **64** (kod NACE) oświadcza, że przeprowadziło weryfikację, czy cała organizacja, o której mowa w uaktualnionej deklaracji środowiskowej organizacji:

Adres: **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

Adres: **ul. Plebiscytowa 19; 40-035 Katowice**

o nr rejestracji: PL 2.24-002.6

spełnia wszystkie wymogi Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. dotyczące dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

Podpisując niniejszą deklarację oświadczam, że:

- weryfikacja i walidacja zostały przeprowadzone w pełnej zgodności z wymogami rozporządzenia (WE) nr 1221/2009,
- wyniki weryfikacji i walidacji potwierdzają, że nie ma dowodów na brak zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami prawnymi dotyczącymi środowiska,
- dane i informacje zawarte w zaktualizowanej deklaracji środowiskowej odnoszące się do działalności całej organizacji dają rzetelny, wiarygodny i prawdziwy obraz całej działalności organizacji w zakresie podanym w deklaracji środowiskowej.

Niniejszy dokument nie jest równoważny z rejestracją w EMAS. Rejestracja w EMAS może być dokonana wyłącznie przez organ właściwy na mocy rozporządzenia (WE) nr 1221/2009. Niniejszego dokumentu nie należy wykorzystywać jako oddzielnej informacji udostępnianej do wiadomości publicznej.

Data wydania oświadczenia: **27.06.2023**

Miejsce wydania oświadczenia: **Gdańsk**

PL-V-0006

Dariusz Denis
Dyrektor Pionu Certyfikacji PRS S.A.